

МЕЙЛИКАН ТАЙПОЛОТОВА

КӨКТӨМ ЫРЫ

ырлар

*Республикалык «Нур борбор» чыгармачылык
жаштар бирикмесинин Баткен областтык
бөлүмү тарабынан сунушталган*

Ош шаары- 2015-жыл

УДК 521.51

ББК 84 ки 7-5
Т 14

Т 14 Тайполотова М.
Көктөм ыры: ырлар. -Ош, 2015; 84 б.

ISBN 978-9967-18-169-4

Рецензиялаган: Сабыралы Абдукаримов

Бул жыйнакка калемгер Мейликан Тайполотованын ар кайсы жылдарда жазган ырлары топтоштурулган. Тырмак алды туңгуч жыйнакта акындын ички сезимдеги ой-толгоолору, жүрөгүнөн сызылып чыккан толгонуулары, акро жана обонду ырлары окурман журттун кайдыгер калтырбайт деген пикирдебиз.

Т 4702300200-15

ISBN 978-9967-18-169-4

УДК 821.51
ББК 84 Ки 7-5
© Тайполотва М.
2015

КӨКТӨМДӨ ТӨГҮЛГӨН СЫР

Жүрөктүн кылы түрдүү чертилет да, түрдүү мукам кайрык үн берет. Мейликан Тайполотованын жазган ырлары да ошондой. Анын саптарына үңүлө караган адам бирде толкундуу ойлорго оронгон саптарга кезиксе, бирде мукам кайрык үнгө кез болот. Ошол эле саптардан уурутунан жылмайган күлкүгө да орун табылат.

Минтип айтып жатканым, анын ырларындагы чыныгы патриоттук сезим менен жазылган саптар өзүнө тартып, жашоонун алдыңкы сабында болууга үндөгөн:

Жаратылыш жан-жаныбар,

Табигаттын койнунда.

Ата журтум алгалай бер,

Айкөл Манас жолунда-

деген саптары, жүрөктү бир болк этирип аларына шек жок.

Ошол эле учурда айыл аралаган кызгалдактуу талаа менен бара жаткан калемгер, кыргыз элинин тили жөнүндө:

Эне тилим эчен бешик термелткен,

Элим менин алдей угуп бой жеткен.

Эне тилдей ыйык сезим болбостур,

Жашообузду дудук кылбай сүйлөткөн-деп эч бир жүрөк, боорун чаппай эле чыныгы адамдык жашоодогу бийиктиктеги ички толгонууну бере алган.

Ушуга удаа:

Тар болбостон кенен болсун түнөгү,

Арбый берсин жаркын максат тилеги.

Асыл ойдун берметтерин сүйдүргөн,

Күчтүү болсун акындардын жүрөгү-деп чыгармачылыктагы ыйыктыкты, сөздүн кудиретин баалоого чакырган саптары жүрөк жылытпай койбойт.

Табияттынан жумшак юморду өз орду менен айта алган калемгер, өзүнүн ыр саптарында да аны пайланганын төмөнкү саптардан көрүүгө болот:

Шашылбастан тизмектеп,

Айтаарыма карабай,

Айдап алган тим эле, мени,

Артта калган пададай.

Бир жылмайтып анан ошого удаа ойлондура койсон саптары да жок эмес.

Мейликан Тайполотованын бул жыйнактагы обондуу ырлары да ар бир окурманды кайдыгер калтырбайт десем аша чапкандык

болбос. Кыргыз пейили, каада-салтты ыр менен коштолуп ыр менен аяктаган. Анын сыңарындай автор өзү комузда кол ойнотуп, мукамдуу үнү менен эл алдына чыгып ырдап жүргөнү балким буга түрткү болгондур.

Ыр менен обон жуурулушкан жерде, жашоонун улуу керемети жаралат. Ал эми аны мыкты аткара билген аткаруучу аны туу белеске жеткирет. Келечекте Мейликан Тайполотованын китепке кирген ырлары чыныгы кыргыз журтунун жүрөгүн аралаган ырларга айланар. Аны мезгил көрсөтөт.

Колумдагы бул жыйнакты окуп жатып, анын «Көктөм ыры» деп аталышын кубаттадым. Анткени, Мейликан эже поэзия дүйнөсүнө аралашып, анын алгачкы көктөмүн эми гана көрүп олтурат. Алдыда далай белес, ашуулардын бар экендиги талашсыз. Ыр дүйнөсүндөгү жаз, жай, күз, кыш анан кайрадан жазы келет. Аны калемгер эжебиз алдырттан эле байкаган өңдүү.

Чыгармачылыктын өрүшүндө, татаал тагдыр, түйшүктүү учурлар аз эмес. Мына ошол ашуу-белестерден өтүп, чыныгы поэзиянын майданында өз ордун таап, кыргыз элинин чыгаан кыздарынын катарында турат деген үлкөн үмүт менен сизге ак жол ыроолоону туура көрдүм.

Бар болуң Мейликан эже, сизге чыгармачылык ийгилик тилеп, ак жол каалаган иниңиз,

*Сабыралы АБДУКАРИМОВ,
Кыргызстан Жазуучулар жана Журналисттер бирлигинин мүчөсү,
журналист, акын-жазуучу. Республикалык «Нур борбор» чыгармачыл
жааштар бирикмесинин
Баткен областтык бөлүмүнүн төрагасы.*

АТА ЖУРТУМ АРДАГЫМ

Койнуң кенен Ата журтум,
Коломтосу өчпөгөн.
Коктуларда түтүн булап,
Конуштарың өрлөгөн.

Табигаттын кооздугун,
Тандап сага бергенин,
Айкөлдүктүн белгиси дейт,
Кыдыр тооруп келгенин.

Улуу Манас урпагыбыз,
Улуу тоону мелжиген.
Баатыр элбиз биримдиктүү,
Ынтымагы өрчүгөн.

Ата журтум ардагымсын,
Баатырдык бар каныңда.
Улап келген урпактарың,
Өсүүдө ат жалыңда.

Жаратылыш жан-жаныбар,
Табигаттын койнунда.
Ата журтум алгалай бер,
Айкөл Манас жолунда.

Кең жайыттуу кооздугу,
Казса бүткүс кениң бар.
Беттегенин бербеген эч,
Белдүү баатыр элиң бар.

Кармашам-деп канчалары,
Кансыраган манжасы.
Салабаттуу кыргызымдын,
Сүрүндө болот найзасы.
Өз тарыхын ыры менен,
Өчпөс кылып баяндайт.

Өнөр кенчтүү кыргыз элим,
Дайым алга кадамдайт.

Түндүгүнөн нуру жанып,
Төгөрөгүн төптөгөн.
Аркак-эриш жибин согуп,
Боз үйлөрүн көктөгөн.

Кийиз, килем, буюмдары,
Жасалгасын көрктөгөн.
Ыкчам үйүн кураганга,
Бир мык дагы кетпеген.

Эптүү элбиз, мейман достуу,
Ат жалында ойногон.
Жүргөн жерин шаңга бөлөп,
Ыр күлкүгө тойбогон.

Төбөлөрү көккө жеткен,
Ак калпагы башында.
Кайда барса жыйын чактуу,
Боз үйлөрү кашында.

Адеп-ахлак салтты сактап,
Ар намысты бербеген.
Дүйнө кезип кербен улап,
Эчен ашуу жердеген.

Кара жорго, Боз жоргосун,
Минип келген дос кылып.
Сүйүү толгон жүрөктөргө,
Өнөрлөрүн кош кылып.

Кушун таптап,
Элин барктап.
Улуу-кичүү баарысы,
Ызаат-урмат, сый үстүндө.
Төрдүн көркү карысы.

Кары сыйлап, ырыс күткөн,
Айкөлдүктүн белгиси.
Мейман даамын таткан элдер,
Конок болот келгиси.

Улуулардан калган салтты,
Улап келе жатабыз.
Урпактардан, урпактарга,
Курап келе жатабыз.

Өркүндөй бер Ата журтум,
Өсө бергин алгалап.
Көкө Теңир, Умай эне,
Бата берсин калкалап.

08.05.2014

КЫЗГАЛДАКТУУ ТАЛААЛАР

Кызыл, кызыл кызгалдактар
Сыя гүлдөр арасы.
Кооздугу көз уялткан кыргызымдын талаасы.
Жайнап турат кызгалдактар,
Жашыл шибер көктөмдө.
Жандап өткөн жолоочулар
Эс алышат өткөндө.
Талаа менен аралайбыз,
Туштап түзөң сайына.
Гүлзарлардан ашып барам,
Сокмо жолдон айылыма.

КЫРГЫЗ ЭЛИМ ЭНЕ ТИЛИН КАСТАРЛАЙТ
(акро ыр)

Кең пейилдүү кереметтүү элденбиз,
Ырыскысы ыроологон жерденбиз.
Руханий дүйнөсүн да бай кылган,
Гүлдөп турган өлкөдөнбүз чалкыган.
Ыр тамаша ышкыбоздор жайнаган,
Залкарлары далай чыккан сайраган.
Элибиз бар эчен ашуу жердеген,
Лириканын ыргагына дем берген.
Ичке кирген илегишкен душмандардан,
Манастай баатырлары сактаган эл.
Эчендеген айыгышкан кармаштарда,
Намыска бек, душманын да сатпаган эл.
Эл ичин, өнөр кенчин байыткан эл,
Талыкпай ак эмгектен төгүшкөн тер.
Ичи толгон ышкыбоздор таланттарын,
Лирикалуу ыр саптардан ачышкан чер.
Ийилишип мейман келсе сыйлаган эл,
Нанын коюп, дасторконун жыйбаган эл.
Кымызын кынап куюп көөкөр менен,
Ар дайым айкөлдүгүн тыйбаган эл.
Сулуулары султандарын сыйлаган эл,
Теминишип тулпарлары туйлаган эл.
Ала – Тоодой арашандуу жерин даңктап,
Рысбайдай ырчылары ырдаган эл.
Лирикасы ооздорунан төгүлгөн эл,
Атак – даңкы атпай журтка көрүнгөн эл.
Ишеничтин берилген бир энчисине,
Таалайлуу, ырыскылуу кут конгон жер.

23.08.2013

СТУДЕНТТИК КАНДАЙ СОНУН КУРАГЫҢ (акро ыр)

Студенттик кандай сонун курагың,
Тарбияңды чыңдай турган убагың.
Устаздардан кесип сырын үйрөнүш,
Демек билгин, өз колунда тураарын.
Эй студент, кандай сонун курагың,
Насаатын ук, билбегениң сурагың.
Так түшүнгүн убагыңда билип ал,
Түптүү болсун сенин курган турагың.
Илим алгын учурунда пайдалан,
Кетирбегин убакытты текке сен.
Кеч түшүнүп убалына калбагың,
Алгын билим, элге кызмат арнагың.
Нарктуу жашоо, барктуу жашоо кааласаң,
Дүйнө кезип кыдырууну самасаң.
Ай студент, оку, оку, кайрадан,
Илим үйрөн, убагыңда пайдалан.
Сонун мезгил студенттик күндөрүң,
Окуп, билип, билим сырын үйрөнгүн.
Намыстуу бол, сабырдуу бол, ар дайым,
Улуу пигин курам десең дүйнөнүн.
Негиздүү бол, кесибинди сүй дагың,
Кемчилдикке жол бербегин тыңдагың.
Урматтуу бол, чыгаан болгун дасыккан,
Рахмат-деп, элиң сени сыйласын.
Ала-Тоодой билим алып тирелген,
Гүлдөтүп мекениңе салым кошкун,
Ырыскы-дөөлөтүңдү берип кудай,
Нуру жанган кесиптин ээси болгун.

Булактын көзүн ачкандар,
Илимдин жолун баскандар.
Легендага айланат,

Ийгилик сырын тапканар,
Максаты бийик инсандар.

Илим-деп сүзгөн кесенер,
Лемилдеп турсун десенер.
Ийгилик каалап ыр жазган,
Мейликан деген эжеңер.

14.11.14

**АКЫН ИНИМ САБЫРАЛЫ АБДУКАРИМОВГО
(акро ыр)**

Сабырдуу, сырдуу мүнөз,
Аксынын кулунусун.
Билимге чаңкап турган,
Ырыстуу жылдызысың.
Растап, тактап турат,
Адилет кулк мүнөзүң.
Лирика сабын курап,
Ыр менен билдиресин.
Айкөлдүк каныңда бар,
Баарына боорукерсиң.
Дем берип шыктандырган,
Устатсың, жароокерсиң.
Калемиң колдон түшпөй,
Элиңе кызматтасың.
Рухуна азык берип,
Ишинде ызааттасың.
Максатың бийик сенин,
Умтулуп өсө бергин.
Улуулап эл,жериңди,
Лирикаң төгө бергин.
Урматтайт сени элиң.

29.05.2014

БИР ТУУГАНДАРЫМА (акро ыр)

Жол башчы болуп баарына,
Ынтымак жолун курдуңуз.
Периште болуп жездеме,
Ар дайым кунак жүрдүңүз.
Раатын бирге көрүңүз.

Чечкиндүү болуп жашоодо,
Ырыстуу өмүр сүрүңүз.
Ниетиңиз ишке ашып,
Аллага жетип батааныз.
Рахат менен жашаңыз.

Убайын көрүп балдардын,
Рааттуу өмүр сүргүлө.
Мээнеттин көрүп үзүрүн,
Акбар жездем экөөңөр,
Татыктуу болуп жүргүлө.
Сулуу бир жүзүңүз коштогон,
Ак көңүл сенин мүнөзүң.
Ардактуу Сабыр жездемдин,
Даткасы болуп жүрөсүң.
Айылдын кошуп дагы бир,
Таалайлуу үй-бүлөөсүң.

Мейликан болсун кызым деп,
Энебиз койгон атыны.
Ирмелген сулуу көздөрү,
Ландыштай жайнап турсун-деп.
Ичинен тилеп бактыны,
Кудайым берип тилекти.
Ааламды кезип жыргап жүр,
Негиздүү, нарктуу өмүр сүр.

Берилип кызмат ишине,
Элпектик менен аткардың.

Рахмат алдың көп жерден,
Дүйнөгө чыксын атагың.
Ийгилик коштоп жашоодо,
Белгилүү жандын бири бол,
Элиндин алып батаасын,
Кыргыздын кымбат уулу бол.

Каткырсаң күлкүң жарашкан,
Элендеп баары карашкан.
Лепилдеп элпек мүнөзүң,
Дардаңдап шаңдуу жүрөсүң.
Ийилсең ийилгин, сынбагың,
Балдарга барктуу атасың.
Эң эле жакшы көрөбүз,
Кудайым берсин батаасын.

Кут конгон жерге орнотуп,
Эң жакшы тамды салдыңар.
Ниеттер турсун ишке ашып,
Эңсеген Дилбар экөөңдүн.
Шат болсун дайым жарпыңар.
Борборго келип баарыбыз,
Эң соонун сонун берип батааны,
Көңүлдүн черин жазалы.
Асылкан сиңдим ажайып,
Сезимтал сергек мүнөзү.

Ышкысын койгон ишине,
Лепилдеп жетет бир өзү.
Келечегин кең болсун,
Ачылсың бакты-таалайың,
Нарктуу бир жашоо каалаймын.

Ат кылып чыбык ойногон,
Кечээки бала кездериң.
Ышкыңды коюп сүйлөсөң,
Лампадай жанчу көздөрүң.
Балалык кезден алыстап,
Ээси болдуң бүлөөнүн.
Кылымды шандуу сүрөгүн.

Равшан менен Забида,
Ачылса кабак- каштары.
Вагондоп табат акчаны,
Шат кылып жүргөн жерлерин.
Ар дайым жүрсө иштери,
Нормальный кармайт пачканы.

Асалкан сиңдим чемпион,
Сыйлыкты далай алгансын.
Алдыңкы болуп шашкиден,
Ленинградка баргансың.
Көтөрүп кыргыз желегин,
Азияны аралап,
Намыска жарап калгансың.

Авазың укмуш таза эле,
Ляга да жеткен созулуп.
Талантың баары сыйлаган,
Ырдасаң ырга кошулуп.
Нарайдын эли жыргашып,
Бийлешип далай таң атты.
Эми да болсо таптап жүр,
Кудайым сунган талантты.

ЭНЕ ТИЛИМ-БАЙЛЫГЫМ

Эне тилим эчен бешик термелткен,
Элим менин алдей угуп бой жеткен.
Эне тилдей ыйык сезим болбостур,
Жашообузду дудук кылбай сүйлөткөн.

Тилибиздин түптүүлүгүн кастарлап,
Төкмөлөрүм айта берсин дастандап.
Канча айтса түгөнбөгөн кени бар,
Касиеттүү эне тилдин деми бар.

Ырга, күүгө, обонго да ийкемдүү,
Эне тилдин түмөндүгүн саначы.
Өз тарыхын баяндаган ыр менен,
Манас баатыр эпосуну карачы.

10.08.2015

БИР КЕЗДЕГИ ОТУРГУЗГАН КӨЧӨТҮМ

Мен силерди дайым эстейм сагынып,
Коңгуроолор кулагыма жаңырып.
Кээде алаксып кабар албай кеткенсийм,
Көр турмуштун элегине багынып.

Мен силерди дайым эстейм сагынып,
Турмуш өтөт өз нугунда агылып.
Бул жашоодо кандай инсан болдуңар?,
Жараткандын мыйзамына багынып.

Бир кездеги отургузган багыма,
Кабар алып келдим бүгүн жанына.
Саясында эс алайын деп келдим,
Калың бактуу жашыл токой багына.

Канчалаган мөмөлөрдү байлаптыр,
Бак ичинде түркүн куштар сайраптыр.
Элдин баары эс алышып кеткидей,
Менин багым кооз болуп жайнаптыр.

Каалайм дайым түркүн болуп мөмөсүн,
Өтө асыл түшүмдөргө бөлөнсүн.
Менин мөмөм бүт дүйнөгө таралып,
Ар бир элге экспортко жөнөсүн.

Жолдон өтүп бара жаткан жолоочу,
Алкап жатты мөмөсүнө тамшанып.
«Ушул бактын багбаны ким?»-дегенде,
Жооп бердим жолоочуга мактанып.

«Чырпыгынан чынар кылып өстүргөн,
Өтө бекем чыдамыңа таң калам.
Гүлдөтүпсүн какыраган чөлдү да,
Ошол үчүн өзүң менен даңктанам!

Талыкпагын тиккин көчөт эй багбан,
Сенден күчтүү болду беле тың балбан?,
Дүйнө жүзүн тамшандырып таңданткан,
Ушул сенин отургузган Көчөтүң!».

«Сабыр түбү сары алтын»-дейт элимде,
Өтсө дагы 30-40 жыл кеминде.
Шагын ийип мөмөсүн мол болуп,
Бүгүн мени Багбан атка кондуруп.
Дем күч бердин, кубандырдың, толкутуп,
Бир кездеги отургузган Көчөтүм!

24.05.2012

ПЕНДЕНИ

Пендени жараткан бир,
Биринен эгиз болбойт.
Бул дүйнө, бир кем дүйнө,
Телегей тегиз болбойт.

Жакшы сөз ооздоно көр,
Дөөлөтүң ашып турсун.
Алланы мээри түшүп,
Күн нурун чачып турсун.

Ойрондоп ойлонбостон,
От менен ойнобогун.
Обу жок наалый берип,
Өзүңдү кордобогун.

Өчүргөн чычаланы,
Жөнү жок үйлөбөгүн.
Бекерге сөз экен деп,
Эби жок сүйлөбөгүн.

Оозундан чыккандарың,
Жакаңа жалмашат дейт.
Жаманды сүйлөбөгүн,
Жакшыңа алмашат дейт.

Сак туруп себеби жок,
Ооруга шылтабагын.
Мээримсиз мээнеттерге,
Өзүңдү ыктабагын.

Ойнобой ойлоп сүйлө,
Оозуңдун дамбасы жок.
Онтотпой ажал келсе,
Өлүмдүн дабасы жок.
Ийненин ичке учу,
Ийинге кирип кетсе.

Бычактын мизи түртүп,
Бир жериң тилип кетсе.

Оорунун ачуусуна,
Онтобой тура албай.
Ойлоруң ишке ашса,
Он мүнөт чыдай албай.

Жаныңдын кейигени,
Жай бербей сыздап турса.
Жан үрөп жайгаша албай,
Жүрөгүң ыйлап турса.

Тилимдин сөөгү жок деп,
Жөнү жок сүйлөбөгүн.
Тикендин киришин да,
Башкага тилебегин.

Өзүңдүн тилектериң,
Өзөктөн кошуп чыгат.
Өрлөгөн жолдоруңда,
Өзүңдү тосуп чыгат.

Оозуңдан чыккандарың,
Ойлогун атылаарың.
Оргуштап омок болуп,
Жолуңа чачыларың.

Жакшы сөз жарым ырыс,
Жакшыны тилек кылгын.
Жашоонун сан гүлдөрүн,
Жашоондо белек кылгын.

Тирүүлүк токтобойт эч,
Жашоонун маңызын бил.
Мезгилден сабак алып,
Ийгилик жолунда жүр.

2013 сентябрь.

БИР КЫЗГА

Сымбаттуу келбетинде,
Көп сырлар жашынгандай.
Купуя мүнөздөрүн,
Көркүндү ашыргандай.

Ийкемдүү мүнөзүндө,
Ийгилик жашынгандай.
Акылың көсөөмдөрдүн,
Көксөөсүн кандыргандай.

Жараткан бул жашоого,
Жөнөттү белек кылып.
Мүрөктүн тамчысындай,
Көптөргө керек кылып.

Сендейлер бул жашоону,
Сулуулап турса тиреп.
Ажайып бул дүйнөдө,
Куттуулук өмүр сүрөт.

Түстүүдөн түңүлбөгөн,
Тарыхтын түрмөктөрү.
Ич тарлар урунса да,
Иле албайт илмектери.

Ар пенде бул жашоого,
Аллага аманат да.
Өкүнүп болбогонго,
Өзүңдү капалантпа.

Ийкемдүү боло бергин,
Ийгилик жолундасын.
Алланын куту конгон,
Ала-Тоо койнундасын.

Машакат жолдорунда,
Майышпай маашырлангын.
Мааранын майданында,
Марттарча баскын арбын.

Дүйнөнүн төрт бурчунда,
Дүбүртүң ташты жарсын.
Кылымдап кыргызымда,
Сенин да атың калсын.

Кайратың кырманга окшош,
Күрдөөлдү күзүндөгү.
Көптөрдүн көөнүн бурат,
Күлдүргүч жүзүндөгү.

Не келдиң бул жашоого?,
Талантың ача албасаң.
Бир гана алдыда жол,
Артыңа кача албасаң.

Өзүңө сезилбестен,
Өзөктө толуп жатат.
Аракет кылбасаң да,
Баары бир тандар атат.

Убакыт учкан куштай,
Учурбай кармап калгын.
Жашоонун даңгыр жолун,
Адашпай аңдап алгын.
Кымтылбай чыгыш керек,
Кысылбай таланттарың.
Жаа бербей учуш керек,
Жабылбай канаттарың.

Талыкпай эмгектенгин,
Билимиң турсун ташып.
Тооруган тосколуктар,
Өтө албайт сенден ашып.

Ажайып ааламдабыз,
Арбытып баскын арбын.
Сонундар дүйнөсүндө,
Эч качан кайгырбагын.

Алдыда жолду арбытып,
Алгалап кезе бергин.
Аргамжы түйүндөрүн,
Абайлап чече бергин.

Аскада Аркар улап,
Ал сени күтүп турат.
Билинбей тепкичтериң,
Бийиктеп жолуң кынап.

Бийиктен бугуң улап,
Бир сени күтүп турат.
Кымбатым татыктуу деп,
Ийгилик ачып кучак.
Түнкүсүн жарык чачып,
Жылдыздар күтөт чыдап.

Илешкен түйүндөрдү,
Иликтеп чечерине.
Ийгилик чокусуна,
Ишенем жетериңе.
Бир келген ойлорумду,
Бириндеп барактадым.
Бир үзүм ырларымдан,
Бир гана сага арнадым.

05.09.2013

ОКУУЧУЛУК МЕЗГИЛИҢЕ КӨЗ ИРМЕМ

Алты жаштан мектептин,
Босогосун аттадың.
«А» тамгасын үйрөнүп,
Билим ала баштадың.

Кээде аткарып сабакты,
Жалкоого орун койбодун.
Кээде алаксып шоктонуп,
Оюнга такыр тойбодун.

Билинбестен убакыт,
Желдей сызып өтүптүр.
Жаркылдаган курагың,
Он жетиге жетиптир.

Катарлап басып күнүгө,
Каткырып дайым сүйүнө.
Байкатпай туруп бурулуп,
Балалык кетти үйүнө.

Балбылдап жанган балалык,
Байкатпай кетти билинбей.
Ойноо кез өтүп кетиптир,
Бир күнчө көзгө илинбей.

Табам деп такыр издебе,
Мектепте калды балалык.
Классташ курбу досторун,
Туш-тушка кетти таралып.

Коштошо албай кыйылып,
Мектебиң менен турасың.
Ишеним алып өзүнө,
Турмуштун жолун курасың.

Жетилип турмуш жолуна,
Бой жетип турган убагың.
Мектептен алган билимдин,
Учугун үзбөй улагын.

Билим алдың мектептен,
Мугалимдин колунан.
Акыл сөзүн эске тут,
Баскын айткан жолунан.

Акылың менен андагын,
Алыстын жолун камдагын.
Көксөсөң жыргал жашоону,
Кесипти туура тандагын.

Адыр-будур жолдордо,
Аксабагын-тайбагын.
Башкарып турмуш кемесин,
Көңүлдү буруп айдагын.

Ойлогон бардык максатың,
Орундалсын жолуңда.
Табышмак жолдун ачкычы,
Бүгүндөн сенин колуңда.

23.06.2012

МЕДИКТЕРГЕ

Күн-түн дебей күзөттө,
Кирпик какпай турасың.
Сактап адам өмүрүн,
Кылдат көңүл бурасың.

Дүйнөдөгү үч миң ашык кесиптин,
«Эң кыйыны үчөөсү»- деп айтылат.
Биринчиси: «Окутуу»,
Экинчиси: «Дарылоо»,
Үчүнчүсү: «Сооттоо»-дейт.

Экиленбей эч нерседен коркпостон,
Тандап алдың үчтүн бири кесипти.
Күн-түн дебей ажал менен күрөшүп,
Жашоо үчүн ачып бердиң эшикти.

Оомат берсин ар бир кылган ишиңе,
Кубанчыңар койнунарга толсо экен.
Келген адам ден соолугу тазарып,
Силер үчүн ар күн майрам болсо экен.

29.06.2012

АЛТЫНАЙ НАРБАЕВАГА

Булбул сымал мукам назик үнүнөн,
Уккан жандын делебесин козгойсун.
Азыктантып, аруулантып сезимди,
Канчалаган жүрөктөрдү толгойсун.

Аккордеон ойноп өзүң ырдасан,
Алоолонтуп сезим отун ырбатат.
Жаратылыш жан-жаныбар деги эле,
Ачык асман, аалам сени тындашат.
Төрөлсө деп, көбөйсө деп тилеймин,
Сендей сулуу дагы биздин кыргызда.

Талантыңа тамшанбаган жан жоктур,
Сугун артат асмандагы жылдыз да.

Жараткандан энчиленип берилген,
Талантыңды тулпар кылып таптагын.
Уккан жандын моокумуну кандырып,
Эл үмүтүн өмүр бою актагын.

Эгер окуп, өзүң сезсең ырымды,
Өтө деле көп эмесмин сөзгө бай.
Канчалаган жакшы сөздөр калса эгер,
Ошол сенсин, ошол сенсин Алтынай!

09.02.2012

КУТ БОЛСУН НООРУЗУҢ

Жүрөктөн толкуп ырдасаң,
Сүйүп бир угат калкың ай.
Өнөрүң элге дем берген,
Өзгөчө жансын Алтынай.

Кайталангыс таланттын,
Кайрыктуу ырын ырдасаң.
Кайыптан келген ырыстай,
Калкымдын уучу кур эмес.
Кыздардан чыкты Рысбай.

Жараткан берген өзгөчө,
Талантың таптап сыйлап жүр.
Рысбайдай залкардын,
Обонун созуп ырдап жүр.

Алтынай сиңдим сыймыгым,
Ырдайсын ырдын кыйынын.

Ыргагың өзү тарткансыйт,
Ышкыбоз элдин жыйынын.

Нукура созгон добушуң,
Тилеймин аман болушуң.
Жылына жайнап бир келген,
Кут болсун бүгүн Ноорузуң!

21.03.2013

ЗАМИРБЕК МЕНЕН АВАКАН

Келиңиздер коштоп келген меймандар,
Балдарымдын бак кечеси тоюна.
Сиздер менен биз кубанып турабыз,
Кол кармашып кынаалышкан боюна.

Аваканды буюруп бүгүн кудайым,
Замирбектин тутту асыл колуна.
Өмүр бою бактыларын бир кылып,
Бул турмуштун түшсүн таалай жолуна.

Бул дүйнөгө сен төрөлгөн күнүңөн,
Тилегенмин багы түгөл болсун деп.
Арзуу кылгам мына ушул күндөрдү,
Бак таалайлуу жерге барып консун деп.

Аталардын арзуулары биригип,
Энелердин жүрөктөрү сүйүнүп.
Өмүр бою сый үстүндө жүрөлү,

Замирбектин, Авакандын балдарыны,
Балдарынын балдарыны көрөлү.
Кана эмесе кош бооңор бек болсун,
Башыңарга ырыс менен бак консун!

2002-жс.

ТУУЛГАН КҮНГӨ

Айт күнүнө туштап туулган күнүңдү,
Алла Таалам коштоп сенин үнүңдү.
Сегиз, сегиз төп келишкен сандарды,
Жана дагы Айдай, Аскат, Айселим,
Канайымдай балдарды.
Шакир менен бирге өмүр сүрсүн деп,
Алла өзү ай-ааламдан,
Жалгыз сени тандады.
Бактылуусун баары алдыда Айчүрөк,
Алла дайым тилекке ак, сөзгө бек.
Анча-мынча ашуулардан ашканда,
Алсыздыкка алдырбагын, кылба шек.

08.08.2013

ЛАЙЛИНИН БҮТПӨС ГАЗАЛЫ

Машине минсе жарашкан,
Көргөндөр көздөн адашкан.
«Кыргызда шундай барбы?»-деп,
Кыйласы карап самашкан.

Ырдаса үнү кулпурган,
Канчалар барып гүл сунган.
Айлансын таппай эчендер,
Жете албай жатып жулкунган.

Лайли деген бир эле,
Аскада өскөн гүл эле.
Үзөмүн дешип тизилип,
Мажнундар чыкты тим эле.

Өлөңдөн чыккан бүр эле,
Өстүргөн киши бир эле.
Кастарлап жатып кулпурткан,
Каримден ашпайт деги эле.

Ырдап бир чыкчу жарышка,
Баткендин кетти атынан.
Ыр сындаган Ибраев,
Билим койсун батынан.

Билбесе айтып билдирем,
Лайли деген ким экен?.
Жолдоп бир койсом башынан,
Жолдошбек, Жайнак, Саламат,
Залкарлардын затынан.

Аргамчы таштап алыска,
«Ырдайм»-деп кетти жарышка.
Концертин күтүп көрүүгө,
Көптөрү жүрөт барышка.

Лайли деген бар эле,
Ипарда баары зар эле.
Золотой мосто жашаган,
Карим дегендин жары эле.
Көптөн бери жоготуп,
Издеп жүрөбүз дагы эле.

Шыңга бойлуу өлөң кара чачтары,
Отуз-кырктын арасында жаш чагы.
Көргөн жандын көңүлүнү бурдурган,
Үзбөй таккан көз айнеги баштагы.

Тапкан жанды кошуп алып катарга,
Айыл-апа, туугандарын,
Жазабыз бүт Ипарга!

Лайли жүрөт легендага айланып,
Ар бир сезим кылдарына байланып.
Ашыктардын армандарын арттырып,
Жүргөдүрсүн жүзүң жайнап каткырып.

Барган жериң баары шаңга бөлөнүп,
Арзуу кылган кыялдарың төрөлүп.
Тизмектелип орундалсын баарысы,
Катарлашып бир-бирине жөлөнүп.

Сени эстеп өөп калам бетиңен,
Кыялдарың орундалсын четинен.
Лайли сенин дайым таза тилегиң,
Ушул ырым сага деген белегим.

2013 – ж. апрель.

АК ШУМКАР КАФЕСИНДЕ

Майга ийленип жакшы болуптур камыры,
Көрсө жаңы курулуптур тандыры.
Аркасынын кесегине карабай,
Самса жедик Зеби экөөбүз аябай.

Самсалары күл болсо да буланып,
Зеби экөөбүз сүйүп жедик кубанып.
Таазим кылып кайра бизге поварлар,
Дагы келип тургула-деп суранып.

Алыскынын буудайынан,
Жакынкынын саманы.
Кандай таттуу, дамы ширин,
Өз элиндин тамагы.

04.02.2014

**«БИЗ СИЛЕРДИ САГЫНДЫК»
- аттуу концертте**

Мына бүгүн замандаштар топтолуп,
Сагынычтар ырлар менен коштолуп.
Сиздер бизди, биз сиздерди көргөндө,
Отуз жылга жашарганга окшодук.

Арадан өтсө дагы канча убак,
Чачтарды басса дагы аппак бубак.
Сахнада ырдап жатса Зейнеп эже,
Азыр да он сегиздей жашта турат.

Жайнаковдун өрүк зарга кеткен кезин эстейличи,
Жолдошбектин алма гүлүн төккөн кезин эстейличи.
Зейне эженин он сегизде жүргөн кезин эстейличи,
Алтынбектин кыргыз калып, Стамбулдун
Кыздарыны сүйгөн кезин эстейличи.
Баарыбыз чогуу барып жаштык кезге,
Концерт бүгүн бүтсө дагы кетпейличи.

2012 – ж.

МИЛИЦИЯ КЫЗМАТКЕРЛЕРИНЕ

Кызматын арнап элге,
Тынчы жок, тыным билбей.
Иликтеп иш түйшүгүн,
Формачан жүрөт бирдей.

Элимдин тынчтыгы үчүн,
Күзөттө турасыңар.
Күн-түндөп көз ирмебей,
Көңүлдү бурасыңар.

Элден көп техникалар,
Талыкпай тейлеп алар.
Жол сакчы эрежесин,

Жолборстой жоортуп караар.

Эр жүрөк кызматкерлер,
Кут болсун майрамыңар.
Кубаныч, шаңга толсун,
Ар бир күн айларыңар!
10.12.2013

НЕ КЕЛДИҢ?

Не келдиң бул дүйнөгө?,
Эл жериң сактабасаң?
Урматтап эне тилиң,
Улуулап даңктабасаң.

Не келдиң бул дүйнөгө?,
Өз тилиң барктабасаң.
Эненин мээрим төккөн,
Ак сүтүн актабасаң.

Не келдиң бул дүйнөгө?,
Үнүңдү ача албасаң.
Үлгүрүп өз тилиңе,
Үлүшүң кошо албасаң.

22.09.2013

АТА-ЭНЕМДИН ТОРКОЛУ КУРАГЫ

Сыймыктанып силерди,
Карап турам суктанып.
Олтурсаңар кош болуп,
Төрдүн гүлү жыттанып.

Балалык мезгил башкача,
Балапандай мезгилден,
Баш коштуңар түбөлүк.

Жалгыз болгон атамдан,
Мөмөлөдүк бүт өнүп.

Андан бери жылдар,
Суудай агыптыр.
Элестин да көз кареги талыптыр,
Бирок менин атам менен апакем.
Сулуу бойдон, зирек бойдон каарыптыр.

Ал анткени ынтымактын ширесин,
Опол тоодой күч бергенин билесин.
Жаштайынан бирге жашап өмүрүн,
Бир-биринин калтырбаган көңүлүн.

Дагы дагы бир топ өмүр сүргүлө,
Эрмектешип, эрчинишип жүргүлө.
Сыйын көрүп уул менен кыздардын,
Эңкейбестен тик тик басып жүргүлө.

Атакемдин азил кылсам жоругун,
Токтоо мүнөз төрө пейил кыялы.
Чырпык эмес, чымчыкка жок зыяны.
Мына азыр токсон ашып калса да,
Азыр деле анча-мынча,
Уруп коёт граммды.

19.10.2014

ЫРЛАР БОЛОТ СҮЙҮП КАЛГАН АКЫНДЫ

Мүнүшкөрдөй акындардын устаты,
Сөз тизмегин таптап коёт ыргакка.
Созолонгон обондордун сезимин,
Бийлеп алат элжиретип бир тапта.

Акындар бар жазган ыры келишкен,
Тизмектери жибек аркак эриштен.
Жүрөк эргип жүзүң нурдап жаткансыйт.
Эки дүйнөң болгон сымал бейиштен.

Ыргак сөздүн берметтери катыла,
Ырлар тандап келеби?-дейм акынга.
Мээрим төгүп бөпөлөсөң жүрөктөн,
Сүйүү менен айланат го жакынга.

16.01.2014

СӨЗДҮ УБАЛ КЫЛБАГЫН

Жула тартып сөздүн кунун учурба,
Бир окулуп ошол бойдон калбасын.
Андан көрө буйдалабай коё бер,
Эркин жүрүп элге кызмат арнасын.

Тизип эле койсоң кышың там болбойт,
Ийлебесең камыр жакшы нан болбойт.
Эргүү берип, элжиретсе жүрөктү,
Андай ырга ээрибеген жан болбойт.

Тар болбостон кенен болсун түнөгү,
Арбый берсин жаркын максат тилеги.
Асыл ойдун берметтерин сүйдүргөн,
Күчтүү болсун акындардын жүрөгү.

16.01.2014

РАЙКАНГА

Кылган иши зыяда,
Биздин Кызыл-Кыяда.
Жүрбөсүн-деп пияда,
Азырынча бир «Тико».
«Попом» үчүн берилди.
Служебный машина.

Ай десе айдай жамалы,
Өзүнө куп келишет,
Ар бир баскан кадамы.
Бирок, издегенде таппайсың,
Шопуру менен тез эле,
Жоголуп кетет карааны.

Эки жакка тындырбай,
Ташып турган учуру.
Тааныштырып өтөйүн,
Чекеге койгон топуну,
Маширап ака шопуру.

Маширап ака башында,
Ак топусу бар эле,
Ак көйнөгү шайы эле.
Совхоз жакта жашаган,
Мавлюда эженин байы эле.

Жакындан бери бул киши,
Ак топусун апкойду,
Тикосунун менимче,
Бардачогуна сапкойду.

Бир сырдуу мындай кишилер,
Чанда гана учурайт.
Жакындан бери өздөрү,
Попомду жандап тим эле.
Күйөө бала болгонсуп,
Калпакты кийип кычырайт.

Адашып дагы сунуп гүл,
Берип жүргөн калың пул.
Бекерден Попо дебеймин,
Аял эмес, эркек бул.

Азил кылып тийишпей,
Этият кылып сүйлөнүз.
Келиштирип сөккөндө,
Керегенин түбүнө,
Кирип кетип жүрбөнүз.

Сага арнап азил кылып токуган,
Ырларымды белек кылып сунамын.
Сен себепкер болдуң мага Ипарга,
Мен өзүңө таазим этип турамын.

Попом сенин бактыңа,
Ооматың берсин Кудайым.
Тез аранын ичинде,
ПЧП болгун ылайым.

2009 – ж. декабрь

АКМӨӨРГӨ

Музыка ойноп Моцарттан,
Канчаны бүгүн суктантың.
Беш койсо деле мейли эле,
Бирок, белгилүү болду утканың.

Төрт болсо бааң, төрт болсун,
Бактыңдын өзү төп болсун.
Ошончо алган билимдин,
Жыргалы өтө көп болсун.

Акмөөр менин аппагым,
Жугумдуу болсун тапканың.
Жашооңдо дайым кубантып,

Жаркырай берсин асманьң.

31.05.2014

ИЙГИЛИКТҮҮ ИНСАНДАР

Азаматсың Айнура!,
Нотанын болдуң ачкычы.
Канайым эже жаркылдап,
Биринчи «до» нун баскычы.

Мейликан эже «ре» болуп,
Бактыгүл сиңдим «ми» болуп,
Субайда «фа»га жанашып.
Хавахан эже «соль» болуп,
Турушат «ля»га жарашып.

Ордолуу Ошто жашаган,
Сыйлайбыз аке Улукту.
Нотага күчтүү үн берген,
Эркектен чыкты уютку.

Абдулхаким Мухаммад Имин,
Ушундай сонун жаратты Гимн.
Буюрса бир күн дүйнөдө элдер,
Ырдашып турат «Ипар»-деп ырын.

11.04.2011

МИТАЛИП МАМЫТОВГО

Илдетти кылдат карап,
Элпектик колдорунда.
Иликтеп басуудасын,
Илимдин жолдорунда.

Сыпайы кичи пейил,
Жөнөкөй кулк мүнөзүң.
Берилип күн-түн дебей,
Дарт менен күрөшөсүң.

Караса көз жетпеген,
Сен баскан илим жолуң.
Мээнетке себеп болду,
Шыпаагер эки колуң.

Көптөгөн шакирттерди,
Өстүрдүң өзүң менен.
Элимде сендейлер бар,
Кыргыздын жолу кенен.

Эл үчүн төрөп берген,
Эненин бир уулусуң.
Эң эле сыймыктанаар,
Элимдин кулунусуң.

21.01.2015

КҮТҮП АЛСЫН

Зеби досумдун туулган күнүнө

Сен жашсың 53тү багынтсаң да,
Тоскоолдорго токтобой эч, алга чамда.
Кудай сендей сулууну жаратканда,
Кош колдоп кошуптур бал, аны баамда.
Досум сенин өмүрүң болсун узак,
Өмүрлүк жарың менен жүргүн ынак.

Мезгил жетип озурлуу жашоо менен,
90 жашың тосуп алсын сени куунак.

Уул-кызыңдын убайын бирге көрүп,
Жарың менен ээрчинишип жүргүн узак.
Аппак бубак чачтарыңды баса дагы,
100 жашың күтүп алсын сени чыйрак.

13.11.14

АТЫ СОНУН АЙМОНЧОК

Аймончок атың укканда,
Атыңа затың жарашып.
Акактай таза тиштериң,
Жайдары болгон жүзүңө,
Тургансыйт нурду таратып.

Эфирден үнүң жаңырса,
Элиндин ачып маанайын.
Сезимтал сендей сулуулар,
Калкымда дайым көп болсун,
Ачылсын бакты-таалайың.

Сыймыктап элиң карашат,
Кыргыздын сендей кызына.
Тең келчү мырза жолукса,
Айдай бир болгон Аймончок,
Кут кошот дагы кутуна.

19.11.2014

ЖАШОО ӨЗҮ КЕРЕМЕТ

Киргил болгон сөздөрдү,
Көнүлүмө илбеймин.
Качан болсо кубанам,
Капалыкты билбеймин.

Жашоо өзү керемет,
Андан башка не керек.
Адам көөнүн сындырып,
Албайлычы тебелеп.

Ырдаганды сүйөмүн,
Ырга айланды түнөгүм.
Ышкыбоздуу тарапка,
Ыктайт менин жүрөгүм.

Ойногонду сүйөмүн,
Оргуп турат тилегим.
Сүйүү жана сүйүү-деп,
Тынбай согот жүрөгүм.

27.02.2015

СҮЙҮҮДӨН ТАНБАЙТ ЖҮРӨГҮМ

Жашоонун карап күзгүсүн,
Жаркырап жүзүм кубанат.
Сүйүү-деп соккон жүрөгүм,
Сүйүүлөр менен уланат.

Ааламдан мурда жаратып,
Нотанын ар бир баскычын.
Керемет болгон жашоонун,
Сүйүүдөн жасап ачкычын.

Сүйүүдөн аалам куралган,
Сүйүүдөн адам кубанган.

Чертилсе жүрөк кылдары,
Сезимдер бийлеп буралган.

Жашообуз соонун керемет,
Музыка менен термелет.
Сүйүүдөн жүрөк жалындап,
Дүйнөбүз шаңга бөлөнөт.

Сүйүүнүн таптым түнөгүн,
Сүйүүдөн танбайт жүрөгүм.
Мээрим менен жылытат,
Мен үчүн эки дүйнөнүн.

01.03.2015

АТА-ЭНЕМ ЖАНА БИР ТУУГАНДАРЫМ

Жети кызды, алты уулду өстүргөн,
Ата-энеме таазим кылам суктанам.
Небере, чебере, кибире жытын жытаткан.
Жаратканга шүгүр кылам, даңктанам.

Жыпар, Чынар, Урмат, Саадат, Мейликан,
Катарлашкан кудай берген кыздардан.
Ата-энеме кадыр-кызмат кылсын-деп,
Алла Таалам коштоп берди уулдардан.

Берип кудай Бердибекти баш кылып,
Катарлатып Келдибекти, Кеңешти.
Арасында Асылканды кош кылып,
Акылбектен Равшанга кезекти.

Каарылыкка моюн сунбай жүрсүн деп,
Эркелетип-эрмектешип күлсүн деп.
Бала жытын бактысына курчалтып,
Сунуп койду Асал менен Алтынды.

Баарын бирдей мээрим төгүп чоңойткон,

Бар болгула менин алтын Ата-Энем.
Кылым жашап кырдан ашты атыңар,
Уул-кыздардан улансын көп затыңар.

30.05.2014

ЖОЛУГУШУУ КАНИМЕТ

Келгилечи досторум,
Жолугалы чер жазып.
Окуучулук күндөрдү,
Эскерели бир басып.

Бүлөө күттүк баарыбыз,
Туш тарапка агылып.
Толкуп турат жүрөгүм,
Балалыкты сагынып.

Жоодураган досторум,
Жүзүңдөн нур төгүлөт.
Жаштыгыңдан бир үзүм,
Жамалыңдан көрүнөт.

Жолугушуу канимет,
Келгилечи жабылып.
Чер жазалы кубана,
Кусалыктан арылып.

25.05.2015

УРМАТ ЭЖЕМДИН ТУУЛГАН КҮНҮНӨ

Бир тууганым, бир боорум,
Мына бүгүн жаркыган,
58 жаш курагың.
Эрте көрүп жазирди,
Озурга келген убагың.

Барган сайын жашарып,
Бай катын болгон курагың.
Балдарың чыгып жакшына,
Чалкалап баскан убагың.

Бийликти кармап колуна,
Бийиктей турган убагың.
Жездемди салып алдыга,
Сейилдей турган курагың.
Саякаттап чет элди,
Сайрандай турган убагың.

Желкеден турмуш мыжыгып,
Желпинте койбой кысылтып.
Күн-түнүң бирдей күндөрүң,
Аркада калды кол булгап...

Ийилтип сени бөктүрүп,
Аябады турмушуң.
Тайлашып жүрүп чоңойткон,
Тартиптүү чыкты уул-кызың.

Күндүн да көзүн көрсөтпөй,
Түнөргөн сенин булутуң.
Күрөшүп жүрүп өстүргөн,
Күйүмдүү чыкты уул-кызың.

Тагдырдын салган сынына,
Ийилдин бирок сынбадың.
Өзөгүн жулуп чыңыртып,
Өзүндөн алыс бургадың.

Озурга бүгүн айланды,
Эселеп эмгек кылганың.
Урмат-сый көрүп чалкалап,
Жашоонун көргүн жыргалын.

Теңсинтбейт сени көптөрү,
Сөз менен жүрдү тебелеп.
Туш келген жерде бөктүрүп,
Жөнү жок жерден жемелеп.

Кабагым кашым дебедиң,
Желимдей болду жегениң.
Эбепке болуп себепчи,
Ээси элең жемениң.

Келеке кылган жерлерде,
Кемчонтойсунуп турчусуң.
Керилген канча эстүүнүн,
Кирлерин кошо жуучусуң.

Ошолор чиркин билбептир,
Көңүлгө такыр илбептир.
Кайрактай берип өздөрү,
Капшырдык муну-деп жүрсө,
Каргышы сага тийбептир.

Урматтуу болсун элге-деп,
Урмат-деп койгон атыңды.
Жеңиште дайым жүрсүн-деп,
Сабырлуу кылган затыңды.

Машина миндин шул жашта,
Көбүнү айран калтырып.

Сендеги сырды биле элек,
Сандыкта турат жашынып.
Секинден бирден чыгарсаң,
Ооздору калсын ачылып.

Мазмундуу сүргүн өмүрдү,
Кастарла эми көңүлдү.
Ээрчишип жездем экөөңөр,
Гүлдөткүн балдар төрүнү.

19.03.2015

КАНДАЙ СОНУН ЖАШ КУРАК

Боз топурак чаң кечип,
Бойлоп талаа түздөрүн.
Кызгалдактуу сыя гүл,
Терип ойноп жүргөнүм.

Чака менен бакандап,
Сайга сууга барчумун.
Чарчоо билбей шарактап,
Чардап сайран салчумун.

Бозойлорду боздоткон,
Күлгүн курак жаштыгым.
Жалт каратып томсортуп,
Кантип менден жашындың?...

Канча мезгил өтсө да,
Жамалыңа тойбодум.
Көз алдыма тартылат,
Боз топурак жолдорум.

Карааныңды издедим,
Кайда жүрсөм ашыгып.
Калганыңды сезбепмин,
Жүрөгүмө жашынып.

Капалыкты билбеген,
Кандай сонун жаш курак.
Улгайса да турпатым,
Жүрөк чиркин жаш турат.

01.04.2015

ЮБИЛЯРЛАР

Канаттарын катуу серпип каккылап,
Бир кездерде учуп кеткен уядан,
Улуу тоодон үйүр алган топ бүгүн,
Уясынан кабар алып олтурат.

Кош келгиле сапар алган куштарым,
Саламдашам амансыңбы бүт баарың,
Бүлөө күтүп көбөйүшүп сүйүнткөн,
Сыпаа болсун Кудай кошкон жуп жарың.

Канат байлап кабар алып келдинер,
Кубандырып күчтүү демди бердинер.
Мээрим менен өсө берсин ар дайым,
Бизден алган «Билим» деген энчинер.

26.05.2015

Ноокат райондук маданият
тармагында
эмгектенген мугалимдерге
арналат

ЖУБАЙЛАР БАР БАКТЫЛУУ

Талант менен жуурулушуп,
Эл ичинен суурулган,
Суугуна бирге тонуп,
Ысыгына куурулган.
Көрүнбөгөн таланттардын,
Көркүн ачкан катылуу.
Маданият тармагында,
Жубайлар бар бактылуу.
Эмгектери тоо болсо да,
Жүрөктөрү купуя.
Бактылуулар арасында,
Сүйүн агай Мумия.

Комуз кылын терип чертсе,
Кол ойнотуп күүлөрүн.
Ат жалында элим шаңдуу,
Элестетет жүргөнүн.
Оркестрди бири аркалап,
Бири үйрөтөт комузду.
Эмгек менен обон жазат,
Үнгө салып добушту.
Күндүз күндөй жаркырашып,
Түн жарыткан ай мына.
Бактылуулар арасында,
Абдурасул Айнура.

Үй-бүлөөлүк ынтымактык,
Ширей берсин арасын.
Өрнөк болгон жубайларды,

Ушул жерден табасың,
Кыргызымдын салтын туткан,
Нарк-насилдүү каадасын.
Намыска бек жубайларды,
Ноокатымдан табасың.

Майда-майда манжа менен,
Клавишаны бастырып.
Окуучулар кубанышат,
Фатиманы жактырып.
Билинбестен окуучуга,
Мээриминди өткөрдүң.
Татыктуусун алкышына,
Фатима сен көптөрдүң.

Азга дагы сабыр кылдың,
Көбүнө да көппөдүң.
Иш деп жүрүп билбептирсиң,
Канча мезгил өткөнүн.
Элдин ачып маанайларын,
Хор ырдаттың даалайын.
Эмгегинди элге арнадың,
Абдыкаар агайым.

Өз кесибин өтө сүйгөн,
Өнөрүнү баалаймын.
Өрнөк болдуң өз элиңе,
Өзгөчө Түмөн агайым.
Билим бердиң окуучуга,
Аккордион үйрөттүң,
Эчендеген концерттерде,
Ноокатымды гүлдөттүң.
Талыкпастан эмгектендиң,
Түйшүгүнө карабай,
Таланттардын көзүн ачтың,
Таазим сага агатай.

Жетектеп ушул жамаатты,

Жакшылап коюп талапты.
Мухаммед деген өзгөчө,
Айтпасак болбойт таланты.

Бий тобун сонун жетектеп,
Жөндөмү өтө бай турат.
Кылдаттык менен үйрөткөн,
Таланттуу кызым Тахмина.

Плектрды сыбызгыткан,
Айжамалдын колдору.
Оркестрдын көркүн ачкан,
Ачык болсун жолдору.

Аккордион куп жарашкан,
Сындуу назик боюна.
Ойноп жатса суктанасын,
Айканыштын колуна.

Үйлөмө аспап плектр,
Гитара колго киреби.
Баарына жанды киргизген,
Акактай таза тилеги.
Эмгегин элге сиңирди,
Улуусу дагы урматтайт,
Кичүүчү дагы ызааттайт.
Урматтуу Мырзамидинди.

Кыз бурак менен бирге иштеп,
Кыргызга кыйла атыкты.
Ким билбейт кыйын гитарист,
Ураим уулу Садыкты.

Ноокаттын эли сыйлашат,
Насиба, Айгүл, Батманы.
Үйрөткөн комуз күүлөрүн,
Үлгүлүү болсун жаштары.
Үзүрүн көрүп дайыма,

Жаркырай берсин асманың.

Кыл кыяк комуз аспабын,
Кыл жибин тартып сүйлөткөн.
Кызыккан далай жаштарды,
Кырк күнгө калбай үйрөткөн.
Кенжекан деген бир кыз бар,
Көктө бир жанган жылдыз бар,
Жарашкан жүзү өзгөчө,
Жакага койгон кундуз бар.

Токтоо мүнөз Толгонай,
Так аткарат иштерин.
Кыякты кармап ойносо,
Музыка менен чуурулуп,
Жүрөккө толот ишеним.

Сүймөнчүктүү кыялы,
Эрке мүнөз баладай.
Кечээки ойно кездерин,
Кумары далее тарабай,
Таң калтырган далайды.
Гитара ойноп сыбызгып,
Ачып турган маанайды.
Эл сүйөт Эрмек агайды.

Баарыңарга каалайт элем,
Ынтымактуу жамаатты.
Чын жүрөктөн кастарлай көр,
Жараткан сунган талантты.

10.02.2014

НОТА ЖАНА МУЗЫКА

Нота тили-дүйнөлүк тил,
Татаал бирок окуусу.
Бийиктиктен нурун чачкан,
Кесиптердин чокусу.

Нота тили-дүйнөлүк тил,
Музыканы сүйлөткөн.
Бириктирсе дүйнө эллин да,
Бир тил менен үйрөткөн.

Канчалаган улут болсо,
Жаш, каарыга карабай.
Музыкага сергий түшөт,
Жан дүйнөсү аябай.

Бардык элдер аркалаган,
Ар бир кесип ардактуу.
Ошентсе да шаң тараткан,
Ушул кесип салмактуу.

10.02.2014

ЫЙЫК ЖЕР

Улуу баатыр сөөктөрүн,
Жашырышкан аскага.
Душмандардан далда сактап,
Көрсөтпөгөн башкага.

Кордотпостон баатырлардын сөөктөрүн,
Элибиз коомай жерге жайгаштырган.
Белги койбой душмандар билбесин деп,
Түмөндөгөн аттарды айдаттырган.

Тегиз бейит үстүндө гүлдөр жайнап,
Булбул куштар безеленип сайрандашат.

Баатырлардын, кырк чилтендин урматына,
Элибиз ыйык жер-деп кастарлашат.

10.05.2014

ТӨРТ САПТАР

Чексиздик ай-ааламга,
Жайып кучак.
Мейкиндик талаасынан,
Алам кубат.
Ойгонуп бүчүр байлап,
Бүрдөй турган.
Элимдин доору келди,
Гүлдөй турган.

Жолго чыксаң тоюп чык,
Тойсоң курсак ток болот.
Арбытасың кадамды,
Эки бутуң шок болот.

Чечилбей жаткан иштериң,
Четинен баары чечилип,
Чекеңди жылуу тердетип,
Мүшкүлдөрүң жок болот.

Алакандай жүрөгүңө аалам баткан,
Айкөлдүгү океандай чалкып жаткан.
Тогуз ай курсагыңда бөпөлөгөн,
Эненин мээри бийик көкөлөгөн.

Чаалыгып чарчап келип, белим десем,
Бышырып чаватысын бертик койчу.
Энекем сенин мээриң дүйнөдө жок,
Белгилеп бир жериме сүртүп койчу.
Нукура жасап кийизден,
Кастарлап башка кийишкен.
Асманга тиреп чокусу,

Ак калпак күнү кыргыздын.

Өмүрү өрнөктүү инсандар болот,
Сүйлөшсөң жазыла купулуң толот.
Баркташат бир-бирин жашоосу жомок,
Баарыбыз дүйнөгө бир келген конок.

30.06. 2015

Кубанганда бирге болуп,
Муңайганда жөлөгөн.
Кудай кошкон жуп жарымды,
Күчтүү эне төрөгөн.

2015 – ж. март

ЭНЕ ТӨРӨГӨН ЭР АЗАМАТ БАЛДАРДЫ

Асыл жансың, айкөлдүгүң өзгөчө,
Аял заттын аруулугун билдирген.
Сабырдуусун түйшүтөрдү жиреген,
Акыл кебиң алга карай сүрөгөн.

Сен энесин, жөп-жөнөкөй мүнөзүң,
Жашоо сырын акыл калчап билесиң,
Сен төрөдүң, сен чоңойттуң өзгөчө,
Борбаш элдин сыймыктанган бүлөөсүң.

Уулдарыңдан сыймыктанат чар тарап,
Убайын көр, балдарыңдан Санталат.
Эл кызматын аркалаган балдарга,
Элим менин өмүр бою даңктанат.

Элпек мүнөз сен төрөгөн балдарың,
Эл дегенде аябаган жардамын.
Эл оозунан элдин уулу атыккан,
Элим менен эсен болсун ар дайым.

Сезимталсың айта элек түшүнгөн,

Насаатыңды аябаган элпексин,
Канчалаган тоскоолдукту жиреген,
Бүгүн мына Кыргызыма өрнөксүн!

Алкыш болсун, мындай эне-атага!,
Ак тилектен татыктуу ак батаага.
Жөп-жөнөкөй сендей эне төрөгөн,
Кыргыз эли сыймыктанат:,
Рустамдай, Равшанбектей,
Эр азамат балдарга!

09.07.2014

БУГАЛЧА ЭЖЕГЕ

Уулуң сенин Марпидиниң,
Студенттик кезинде.
«Өгөй эмес, өз апам»-деп,
Жазган ыры эсимде.

Сүйүнчүндү сыйдыра албай,
Кат көтөрүп келгенсин.
Кайра-кайра сөздөрүнү,
Кайрып окуп бергенсин.

Кубанчыңды кошо уккан,
Ай да, күн да жаркырап.
Ар күн сайын кат кучактап,
Ала жаттың магдырап.

Алтын апа дешээр эле,
Неберендин баарысы.
Ызаат-урмат кылаар эле,
Улуу-кичүү карысы.

Ошондогу кубанычың,
Сыйбай турду денеңе,
Мээриминден деңизди да,
Сүрөп өттүң кемеде.

Сен болосуң мээрими кең,
Энелердин энеси.
Сен болсун эң бир сулуу,
Синдилердин эжеси.

Бир билөөнүн бактысына,
Багбан болуп жаралдың.
Бардар кылып мөмөлөтүп,
Борбашындан батаа алдың.

Элдин тийип керегине,
Элпек мүнөз жан элең.
Билимиңди аябаган,
Бир казынаң бар эле.

Эл агартуу тармагында,
Эмгектендиң талыкпай.
Эчендеген тоскоолдорду,
Жиреп өттүң майышпай.

Кайсыл жерде иштесең да,
Элдин ачып мүдөөсүн.
Ыр-тамаша коштоп жүрчү,
Шайыр эле мүнөзүң.

Улуу күнү Орозонун,
Сапар тарттың бешимде.
Сен жасаган эмгектериң,
Элдин калды эсинде.

13.07.2015

ЭХ, ЖАШТЫК КЕЗ

Сабактан чыгып баарыбыз,
Сокмо жол менен келчүбүз.
Сайлардан чубап бир чыгып,
Сан гүлдөн тандап терчүбүз.

Классташ кыздар бир болуп,
Каткырып дайым күлчүбүз.

Сабактан үйгө кайтканда,
Шарактап ойноп жүрчүбүз.

Шорондун келип жолунда,
Шашпастан сайран курчубуз.
Шалпактап кайда жүрдүң?-деп,
Баарыбыз жеме укчубуз.

Каарыбек жолдо турат-деп,
Каткырып жыргап күлчүбүз.
Каалгасына жеткенде,
Карыбек сенсин!-деп туруп,
Каалаган кызды түртчүбүз.

Талантың өтө курч эле,
Тамшантып баарын турчу элең.
Кыздарды кармап түрткөнгө,
Өзүң бир жарап турчу элең.

Кылсак да азил-тамаша,
Жаштыктын берип тилегин,
Буюруп бир Кудай ошондо,
Каарыбекке жар болдуң.
Бактылуу болгун жашоодо.

Зулфия атың жарашкан,
Жанчу элең Нарай тараптан,
Обонго созуп ырдасан,
Оргуштап жүрөк саматкан.

Жаралдың сен бир өзгөчө,
Башкалар сендей боло албайт.
Уул-кызың, жарың алдында,
Сендей бир болуп жана албайт.

30.05.2015

УБАКЫТ СЕНИН УСТАТЫҢ

Тилек ой максаттарың бийик болсо,
Жүрөктө сезимдерин тунук болсо.
Аракетин болсо сени жетелеген,
Алла берет ийгиликти эселеген.

Керемет бул жашоонун баркын сезип,
Сүйүүнү жүрөгүңө толтура алсаң.
Жалбарып жаратканга таазим этип,
Дүйнөгө келгениңе шүгүр кылсаң.
Демек сен бул дүйнөдө бактылуусун.

Илимден, ишинден да алга жылып,
Ийгилик дүйнөсүнөн орун алсаң.
Көксөгөн бийиктикте эркин учуп,
Көптөргө ошол жолду көрсөтө алсаң.
Демек сен бул дүйнөдө бактылуусун.

Үлүшүң бар бул жашоонун тепкичинде,
Үрөөнүн чачаарыңа оюң түздө.
Жаз жарыш, жай, саратан, эмгектенсең,
Күрдөөлдүү жемиш күздөн үмүт үзбө.

Издеп жүрсөң ийгиликтин сырыны,
Изин изде ийгиликтүү адамдын.
Чыйыр жолун таап алсаң сен эгер,
Чыкпай баскын арбыга бер кадамды.
Убакыт өтө берет сезилбестен,
Ошондуктан өткөн күндүн белгиси жок.
Өмүрүңдү аздектеп баркын сезгин,
Учурдан башка сага энчиси жок.

Өмүр берди пендеме сүйгөн эгем,
Жолун салды улам өйдөлөгөн.
Тепкичинен терип жесин үлүшүн деп,
Чачып койду ырыскыны эселеген.

Андап жүр, ар тепкичте үлүшүң бар,
Аткарылчу ар бир максат үмүтүң бар.

Тоскоолдорду тоотпой тооруп баргын,
Керемет бул жашоодон энчиңди алгын.

Ар дайым амандашып таңды тосуп,
Алланы алкаганга тургун шашып,
Тилеген максаттарың кабыл болуп,
Береке, ырыс-дөөлөт, турсун ташып.

20.04.2014

БҮТҮРҮҮЧҮЛӨРДҮН АТА-ЭНЕЛЕРИНЕ

Аталар көрүп камкордук,
Энелер арнап мээрини.
Эр жетип бойго жеткенче,
Балдар деп төктү терини.

Майышпай турмуш жүгүнө,
Мээнеттен тоону курады.
Жашоонун көрүп үзүрүн,
Балдардан көрсүн убайды.

25.05.2014

КЫЗ УЗАТУУ

Максат менен кызды багып чоңойтук,
Сыймыктанып улам өскөн боюна.
Бой жеткирип толкуп-ташып турабыз,
Ак кийинтип кыз узатуу тоюнда.

Бүгүн минтип уясынан учуруп,
Кудай кошкон кудаа менен көрүшүп.
Келип тойго күбө болуп кеткиле,
Бүгүн биздин кубанычты бөлүшүп.

Ардактап кыз чоңойтук,
Ак тилек үмүт менен.

Учурдук уясынан,
Бактысы болсун кенен.

02.06.2015

ЭКИ ЖАШКА

Мына бүгүн сүйүшкөндөр баш кошуп,
Аттанышты турмуш сапар жолдуна.
Ант беришип Жаратканга сыйынып,
«Сүйүү»-деген гүл кучактап колуна.

Эки жаштын аруу болсун тилеги,
Бирдей соксун ант беришкен жүрөгү.
Турмуш деген татаал сыноо жолунда,
Күчтүү болсун, түптүү болсун түнөгү.

АК ТОЮҢАР КУТ БОЛСУН

Сүйгөнүнө жанашып,
Келин келди мөлтүрөп.
Көйнөгүнө жарашып,
Ак жоолугу желбиреп.

Кана эмесе келинчек,
Жүгүнүп кой ийилип.
Тойго келген меймандар,
Толкуп турат сүйүнүп.

Канчалаган кара көз,
Каалоо тилеп келишти.
Ак сакалдуу аталар,
Ак батасын беришти.

Кана эмесе келинчек,
Жүгүнүп кой баарына.
Сый-урматтың билинсин,
Кымча белиң ийилсин.

Астанасын аттаган,
Ак босогоң көгөрсүн.
Нарктуу тукум улаган,
Наристелер төрөлсүн.

Бургаланса ташындын,
Түшкөн жерде бүлөөсүн.
Ыкчам болсо кыймылың,
Кызматыңдан көрөсүн.

Сабырдуу бол, эстүү бол,
Бата менен өнөсүн.
Кудай өзү жалгасын,
Баары сени алкасын.

Кана эмесе келинчек,
Дагы бир жол ийилгин.
Барган жерден бак таап,
Өмүр бою сүйүнгүн.

Ынак сүйүү кереметин сүргүлө,
Сайран куруп кол кармашып жүргүлө.
Жашоодогу чын бакыттын белгиси,
Өзүңөрдүн колуңарда билгиле.

17.11.2014

УБАКЫТ НЕГЕ МЫНЧА АШЫГАСЫҢ?

Экөөбүз бүгүн минтип кол кармашып,
Баш кошуу аземинде олтурабыз.
Жылт эткен көз ирмемдин сересинде,
Жыйырма жылдын, басып тепкич ордундабыз.

Турмуштун даамын татып сезе электе,
Жаштыгым кайда шашты учуп желдей?.
Уул-кызымды карап туруп бойго жеткен,
Балдарым качан болду?-кезим мендей.

Убакыт эмне мынча ашыгасың?,
Узун уурттап, сүйүүм кана электе.
Жаңы эле бүрүн ачкан гүлзарымдан,
Жан дүйнөм сүйүү балын тата электе.

Ашыкпа мезгил менин көп тилегим,
Ардагым, сага арнаган көп белегим.
Арзышкан эки жаштын тилегиндей,
Арзуумду кандыраарлык бер керегин.

Убакыт жан дүйнөмө сейил курчу,
Туйгум келет ырахатын сезээриңди.
Сүйүү балын бир ирет татып көрчү,
Анан көрөм, кайда шашып кетээриңди.

04.07.2014

АЯЛ СЫРЫ

Зубаласы бир дешет аялдардын,
Тандап, тандап алганыңда төгөт заарын.
Анан да тынч алалбай издеп жөнөйт,
Бир гана зубалага кошкон деп балын.

Таппайсын издебегин тагдырың ушундай,
Таптай көр өз жарыңды жакшылап мындай.
Кур ойго малынып канчасы жүрөт,
Ачытып зубаласын бышырып тынбай.

Аялсыз жашоо супсак аңдап жүргүн,
Аярлап алкап алыш кызматы эрдин.
Мал-дүйнөң тапканыңда кызыктырбайт,
Бир гана жүрөгүңдөн орун бергин.
Туу туткан эрдигиң да кызыктырбайт,
Туруктуу жүрөгүңдөн орун бергин.

30.06.2015

НИСРАТКА

Гүлдөрдүн түрүн баккан,
Сөздөрдүн гүлүн тапкан.
Көрөңгөсү кең, көөдөнү ток,
Турмуштук багыт жактан.

Сүйлөсө оозунан балы тамган,
Тиктесе көздөрү шооладай жанган.
Мындай бир жанды издешет баары,
Бирок, бир гана Бегишбек тапкан.

30.06.2015

ОШОЛ КҮНКҮ ОКУЯ

Капыстан болгон окуя,
Кулак тыңшап угуп тур.

Каргага бир күн теңелип,
Каздын буту сыныптыр.

Бул айтканым себебин,
Көңүл коюп угуп тур.
Жакшы сөзгө жылан да,
Ийининен чыгыптыр.

Алыстан туруп кыйкырбай,
Жакындан колуң сунуп жүр.
Билбеген менин нерсемди,
Бир-бирден секин билгизип.
Кулагыма куюп жүр.

Баштаган менин жолума,
Баш үчүн байкап алганга,
Коркутпай мени абайлап.
Жол көрсөтүп салып жүр.
Кез болуп турган жолума,
Кас-кастап басып алганча.
Көздөп бир мени абайлап,
Биргелешип басып жүр.

Байкасам карап аскага,
Аркарлар жүрөт алыста.
Мен да аларга теңелип,
Туруп алдым жарышка.

Окугандар баарысы,
Шыр эле иштеп жатпайбы.
Силердей мен да иштейм деп,
Аракет кылып атпаймбы.
Атайын окуу жайлардан,
Алгансыңар билимди,
Томкоруп тоону койгонсуп,
Үйрөтүштүн ордуна,
Көрсөттүңөр күнүмдү.

Аракет кылган ишиме,
Аябай көңүл бурамын.
Түшүнтүп эле койсоңор,
Түз эле өзүм кыламын.
Отчеттор мына даяр деп,
Айттырбай эле сунамын.

Карап турсам тим эле,
Ученыйлар көбөйдү.
Эсеби жок эмнесин?-деп,
Мен байкушту кептеп жатты.
Табышкансып дүлөйдү.

Билимдүүлөр баарысы,
Чогулушуп талашты,
Ой-тообо эмне кылам?-деп,
Ойлонуп жатып таң да атты.

Эртеси жалгыз олтуруп,
Ойлонуп ачтым баракты,
Жараткан эгем жар болуп,
Заматта черим таратты.

Тиктесем стол үстүндө,
Жайнаган Ипар туруптур.
Кечээки болгон сөздөрдү,
Бүт баарын койбой угуптур.

Он сааттык тартышууну,
Он мүнөттө чыгардым.
Кубанчымды коштоп турду,
Төрт тарабы дубалдын.

Азаматсын Мейликан!-деп,
Кол чабышып, коштоп турду,
Даарылары Ипардын.

Коркпогун биз да барбыз-деп,

Күн сайын алга баргын деп,
Кубаттап коштоп турушту,
Дардимди шулар угушту.

Көңүлүмдү жоошутушуп,
Аңкытып чачып жыпарын,
Жылуу мээрин төгүп жатты.
Шыпаагер менин Ипарым.

Отчетту бүгүн кылганы,
Пландап жаттым мен дагы.
Анан эле капыстан,
Телефон болду алыстан.
Оюбуз кетти өзгөрүп,
Маңдырап калдым деңселип.

Шыпылдашып тезинен,
Нерселерин жыйышты,
Шашылышып буттарыны,
Бир өтүккө кийишти.

Аз келгенсип базарда,
Күтүп жатты машина.
Шашылганда эч нерсе,
Кирбей калды башыма.

Шаштырышып тим эле,
«Отчетту азыр бер!»-дешсе,
Эс-учум кетти тантирап,
Эсебин таап айта албай,
Көздөрүм жатты былдырап.

Шашкандагы өздөрү,
Шаштырган да өздөрү,
Ой-боюма койбой жатты,
Ой тим эле сөздөрү.
Шашылбастан тизмектеп,
Айтаарыма карабай,

Айдап алган тим эле, мени,
Артта калган пададай.

Аңкы-теңки болуп жаттым,
Аңкоо болгон баладай.
Ал-ансайын чурулдашып,
Эстүү жандар көбөйдү,
Айланамда аябай.

А мен болсо,
Эс-учумду таппай жатым,
Эсенсиреп шымына,
Жайлап койгон баладай.

Кыбыраган кыр ашат,
Аркы-берки бел ашат.
Бир Кудайдан башкасы,
Баары деле адашат.

Ушундай бир кез келет,
Ашыкпай турчу энтелеп,
Чокуда турган сенби?-деп,
Шашасын сурап энтелеп.

Бийикте жүргөн бугулар,
Мени да бир күн улашат,
Канчалаган адамдар,
«Ийгиликтин сырыны,
Бизге да айтып берчи?»-деп,
Менден да бир күн сурашат.

Ошондо айтып турамын,
Мен да сендей болгонмун,
Сен да бир күн чокуда,
Болосун деп аларды,
Чогултуп маек курамын.
Жакшылык каалап баарына,
Шаштырбай сөзүн угамын.

Ошентишип баарысы,
Окуганын билгизди,
Көптөп жүрүп мен байкушту,
Акылына киргизди.

Ошондогу окуяны,
Азил кылып токудум,
Колуңа тийсе бул кагаз,
Өзүң эле окугун.

Оюма келген сөздөрдү,
Жазып койдум бир керээз,
Ошол күнкү кызыктардан,
Эстелик болсун бир элес.

25.05.2009

Кудайым берип Ипардан,
Күнүгө илхом аламын,
Буюрса ушул күзүндө,
Значок менда тагамын!

27.05.2009

МЕНИН АПАМ РАЙХАН

«Р» тамгасын айтканда,
Апамдын атын эстеймин.
«Р» тамгасын айткын деп,
Тапшырма берди эжейим.

Менин апам Райхан,
«Р» тамгадан башталат.
Көрбөй калсам сагынам,
Көздөрүмдөн жаш тамат.

«5»же окусам сабакты,
Сүйүнөт дайым эжекем.
«Рахмат сага балам»-деп,
Ыраазы болот энекем.

БАЙЧЕЧЕКЕЙ

Сыртта кар, кычыраган бороон урат,
Терезеде байчечекей гүлдөп турат.
Наристедей жайнап кооз, бажырайып,
Көчөдөн өткөндөрдүн көөнүн бурат.

Кичинекей Таңсулуу неберем менин,
Көтөрүптүр кучактап колдоруна.
Чака толо бажырайган байчечекей,
Куп жарашып калыптыр бойлоруна.

Кар кетелек жерди жарып чыга келген,
Кандай сонун эркиң күчтүү байчечекей.
Жайнап турат көздөрү, жаңы баскан,
Неберем да так өзүндөй кичинекей.

2014 – ж. март

Алсу кызым анделек,
Азыр деле мама эмет.

Энесинин ширини,
Үчкө чыкты эркелеп.

14.05.2015

КУУДУЛДАРГА

Учурдун көйгөйлөрүн,
Утурлап бөгөт коюп.
Сатира сабын курап,
Ыр менен урат согуп.

Тынымсыз жаңылануу,
Изденип мээнет менен.
Элимдин жүрөктөрүн,
Жугузбай чандан коруп.

Кетирген кемчилдикти,
Кеп менен оолак кылат.
Тарс эткен тамашасы,
Тазалап алып тынат.

Керегем сага айтамын,
Келиним сен ук деген.
Каймана кебин курат,
Калыстык сөзү менен.

Куудулдук күчтүү өнөр,
Салмактап билгендерге.
Көңүлдү капалыктан,
Тазалайт миң мертебе.

05.05.2015

ООГАН АРДАГЕРЛЕРИНЕ

Ооганда өтөп кызматты,
От кечип жүрдүң алыста.

Ошондо кылган эрдигиң,
Калтырбайт бизди намыска.

Кырчындай кезди от кечип,
Күрөшкө салдың майышпай.
Тизгинди бербей душманга,
Кайтардың мизин талыкпай.

21.02.2015

ОБОНДУУ ЫРЛАР

УЮТКУЛУУ ЭЛДЕНБИЗ

Обону автордуку:

Ала–Тоодой жерденбиз,
Ак калпактуу элденбиз.
Кербен улап кыдырып,
Кылымдардан келгенбиз.

Уюткулуу элденбиз,
Улуу тоодой жерденбиз.
Урпактарын улаган,
Салтын кармап келгенбиз.

Ала–Тоодой жерденбиз,
Амандашкан элденбиз.
Ааламды бүт кыдырып,
Алмуздактан келгенбиз.

Баасы бийик элденбиз,
Барктуу жашап келгенбиз.
Байлык кени мол болгон,
Бак–дөөлөттүү жерденбиз.

Таалайы бар элденбиз,
Таймашкан жоону женгенбиз.
Там–туң баскан мезгилден,
Таш доорунан келгенбиз.

Кереметтүү элденбиз,
Көчмөн жашап келгенбиз.
Кыдыр атам тооруган,
Кут даарыган жерденбиз.

Манас ата бабабыз,
Жолун улап барабыз.
Алакандай эл болсок да,
Ааламга жар салабыз.

Кыргыз деген эл менен,
Кылымдарга барабыз.
Дүнгүрөтүп дүйнөнү,
Жылдыз болуп жанабыз.

24.09.2013

ЖАЙЛОО КӨРКҮ
Обону: Абдурасул Юлдашев

Жайлоонун салкын абасы,
Жап-жашыл арча арасы.
Селкинчек тээп чер жазган ай,
Селкинин жоктур санаасы.
Боз жорго минип чер жазган ай,
Бозойдун жоктур санаасы.

Аргымак тоого айдаган,
Жарышып куштар сайраган.
Шаркылдап өзөн суулары, ай,
Жээгинде гүлдөр жайнаган.
Жайлоонун жутуп абасын ай,
Жашаргым келет кайрадан.

Күнгөйдүн көктөм шибери,
Көркөмү көңүл бургансыйт.
Желбиреп жашыл жоолугум,
Жел менен кошо жылгансыйт.
Жалындап туйлайт жүрөгүм,
Жаштыкты мага сунгансыйт.

21.02.2015

ЖАЙЛОО ШАҢЫ
Обону: Абдурасул Юлдашев

Ала-Тоонун аймагы,
Арчалуу төр жайлары.
Кең пейилдүү ак жүрөк,
Эли шандуу жайдары.
Жутсаң моокум кандырат,
Айран, кымыз, каймагы.
Шаңга бөлөп жайлоону,
Кыз жигиттин сайраны.

Көк тиреген чокусу,
Ак калпагы жарашып.
Кыйкырышып үн салса,
Жорго минип баратып.
Кыргыз мүчө кымча бел,
Селкилерге жанашып.
Кыз куумайды ойношсо,
Кандай сонун жарашык.

Арстандай сүр менен,
Ат жалында ойногон.
Тоолуу өрөөн түзөнү,
Көлдүн жээгин бойлогон.
Зоо жаңырттып үн салып,
Ыр-күлкүгө тойбогон.
Шайыр элбиз шамдагай,
Жакшылыкты ойлогон.
Батаа берип карысы,
Кутчулукта тойлогон.

21.02.2015

МУГАЛИМДЕРГЕ
Обону: Абдурасул Юлдашев

Түмөн түйшүк, машакатка карабай,
Кыялдары кудум жап жаш баладай.
Аябастан бүт эмгегин арнашат,
Азбы көпшү маянасын санабай.

Мугалимдин кесиби чын ардактуу,
Өтө асыл чыдамдыкты аркалайт.
Эмгегини тартсан эгер салмактуу,
Билим менен тоону дагы талкалайт.

Дүйнө жүзүн баарын жыйып мелдешке,
Күч сыноого келсе бир күн убагы.
Эч нерсеге майтарылбас жеңилбес,
Анын бар го «Билим» деген куралы.

Мугалимдин эмгегинин сересин,
Тартам десең түгөбөгөн кемесин.
Аруу сезим асыл ойлор жетпеген,
А сен кантип таразалап бересиң?

О мугалим, мээрим төктүн жүрөктөн,
Окуу үчүн окуттуң ак тилектен.
Ошондогу опол тоодой эмгегиң,
Орун алды ойдон чыккыс түнөктөн.

Кокусунан калсан эгер жолугуп,
Маектешет эзилишип жүрөктөн.
Мээрим төккөн кусалыгын жашырбайт,
Ошондогу мектеп менен бир өткөн.

27.06.2012

БАКЧА МЕНЕН КОШТОШУУ

Обону: Абдурасул Юлдашев

Таалим алган бакчадан,
Тарбияны үйрөндүк.
Тамга билип баарыбыз,
Так-такылдап сүйлөдүк.

Коштошууга кез келип,
Кол кармашып турабыз.
Кош айтышып бакчадан,
Куттуу ырын ырдайбыз.

Эми быйыл мектептин,
Босогосун аттайбыз.
Окуганды үйрөнүп,
Билим ала баштайбыз.

17.11.2014

БАКЧА ГИМНИ

Обону: А.Юлдашев

Балапандай талпынган
Бакчадагы балдарбыз.
Жаркыраган заманга,
Сүйүүбүздү арнайбыз.

Мээрим толгон жүрөктөн,
Мекен ырын ырдайбыз.
Кубалашып кубанып,
Ынтымакты чындайбыз.

Биримдикти бек тутуп,
Билим жолун тындайлы.
Жергебизди көрктөнтүп,
Кутчулукта жыржайлы.

30.04.2015

КЫРГЫЗ-АТА АЙЫЛЫБЫЗ

Обону: Абдурасул Юлдашев

Кыргыз-Ата айылыбыз,
Абдан кооз жайыбыз.
Мазар-Суудан кошулуп,
Суулар аккан сайыбыз.

Кайырма:

Карагой тоо арчасын,
Араласаң ажайып.
Жыпар жыттуу аймагы,
Суктандырат канчасын.

Жашыл токой арчалар,
Кооздукка бөлөнүп,
Көркүн ачат жайлоонун,
Жайын, кышын көгөрүп.

Кыргыз-Ата жайлообуз,
Көркөмүнө тойбойбуз.
Шаркыратма боюнда,
Көңүл ачып ойнойбуз.

30.04.2015

ЭСТҮҮ КЫЗ БОЛОМ

Обону: Абдурасул Юлдашев

Сары гүлдөрүм,
Кызыл гүлдөрүм.
Сизди келет деп, апа,
Аны үзбөдүм.

Жөжөлөрүмө,
Жемдерин чачам.
Кубалап ойноп, апа,
Кудундап басам.
Досторум менен,
Жашынмак ойнойм.
Эртеден кечке, апа,

Оюнга тойбойм.

Эстүү кыз болуп,
Үйүмдү жыйнайм.
Насаатың угуп, апа,
Тентектик кылбайм апа.

27.02.2015

УЛУУ ЖЕҢИШТИ 70 ЖЫЛДЫГЫНА

Обону: автордуку

Оо аталар өрттү кечип биз үчүн,
Өрнөк болуп, өчпөс болуп калдынар.
Душман мизин кайтарам деп калкалап,
Эл, жер үчүн тик ажалга бардынар.

Кайырма:

Жеңишти куруп биз үчүн,
Орнотуп тууну тиктиңер.
Жыргалын бизге тартуулап,
Өзүңөр эрте кеттиңер.

Бүгүн мына Улуу Жеңиш майрамы,
Бүт элимдин жүзү куунак жайдары.
Кырчын жашын кыйып бизге арнаган,
Аталардын бейиш болсун жайлары.

Эрктүү жүрөк баатыр биздин аталар,
Эрдигиңер дайым бизге дем берет.
Тынчтык орноп кут даарыган заманда,
Наристелер жүрө берсин эркелеп.

09.05.2015

ЭРЕЖЕНИ САКТАЙЛЫ

Обону: Абдурасул Юлдашев

Көчөлөрдө машиналар,

Зуулдашат ашыгып.
Абайлайбыз аңдайбыз,
Чуркабайбыз шашылып.

Эжекебиз үйрөткөн,
Эрежени билебиз.
Кичинекей жээктеги,
Жолчо менен жүрөбүз.

Жашыл жанса токтойбуз,
Сары жанса камданып,
Кызыл жанса өтөбүз.
Үйүбүзгө жетебиз.

15.03.2013

ШЕРИНЕ БОЛДУ СЕБЕП

Обону: автордуку

Кубанып жаштар бийлеп,
Шерине шаңга батты.
Бир бийкеч кылчак карап,
Муңканып тыңдап жатты.
Мен болсом ырдап жаттым.

Акырын келип мага,
Үнүңүз сонун экен,
Жактырдым өзүңүздү.
Сүйлөшсөк болот бекен?,
Деп сөзүн коомай айтты.

Апкаарып ойго баттым,
Сүйлөшкө сөз таба албай,
Бир гана ырдап жаттым.
Жүрөктөр бирин-бири,
Сүйүүсүн тыңдап жатты.

Ай ошол жолугушуу,
Жүрөктөн түнөк тапты,

Убакыт учкан куштай,
Зымырап өтүп жатты,
А дебей тандар атты.

Ошондо кеч күз эле,
А сыртта себеленип,
Аппак кар төшөлүптүр,
Ак сүйүү урматына,
Маржандай бөлөнүптүр.

Андагы жолугушуу,
Азырда бүгүнкүдөй,
Аздектеп ошол кечти,
Арзуумду бийик тутуп,
Жүрөмүн күдөр үзбөй.

05.04.2015

КӨКСӨГӨН КӨЗ МОНЧОГУМ

(жигиттин ыры)

Обону: Абдурасул Юлдашев

Жаз жаңы келген мезгил,
Көк шибер көктөм убак.
Кыз жытын искеп жүргөн,
Көз жоосун бийлеп турган,
Кырчын кез жигит курак.

Жолуктум бир сулууга,
Жамалын тойбой карап.
Жайнаган көздөрүндө,
Жарашкан нурду жүзү,
Сезимди бурду самап.

Ак тилек арзуу менен,
Ак дилден кол суналы.
Ак сүйүү гүл зарында,
Ардактап сезимдерди,
Сейилди бир куралы.

Тагдырым табыштырган,
Таалайлуу чоң жолдомун.
Күлкүсү чер тарткан,
Көркөмү көздү уялткан,
Көксөгөн көз мончоғум.

Биз тиккен гүл зарыбыз,
Бүр ачып жайнап турсун.
Биз күткөн бакыт кушу,
Байырлап бакчабызда.
Бизге арнап сайрап турсун.

ТААЛАЙЫМ БОЗ УЛАНЫМ
(кыздын ыры)
Обону: Абдурасул Юлдашев

Кылыгым куп жарашкан,
Кыял кеч кыз мезгилим.
Кылдан да кыйкым издеп,
Кемтигин болбой түзөп.
Кыйлага дап берчүмүн,

Кезиктим көктөм кезде,
Кырчындай боз уланга.
Кыялбай карап турдук,
Каректер тунарганча,
Көздөрдөн окуп тамга.
Кумарлуу көздөрүндөн,
Карекке мөөр бастың.
Катылуу жүрөктөгү,
Кастарлап аздектеген,
Каалоомду өзүң таптың.

Таалайым боз уланым,
Тагынган бой тумарым.
Талпынткан жүрөгүмдү,
Тутантып жалындаткан,

Табына кол сунамын.

Бирибиз-бирибизге,
Жашоодо өбөк болуп.
Сүйүүнүн гүл зарында,
Сыйлашып сезимдерди.
Жашайлы өрнөк болуп.

30.03.2014

ТАБИГАТТЫ СҮЙӨБҮЗ
Обону: Абдурасул Юлдашев

Бакчаларды аралап,
Балдар менен өтөбүз.
Билим алган мектебиме,
Бир заматта жетебиз.

Жашылданган дарактардын,
Жалбырагын сылайбыз.
Жакын болуп достошуп,
Чырпыгын да кыйбайбыз.

Кыйнап койсоң дарактарды,
Ыйлап жашын төгүшөт.
Капалантпай кастарласаң,
Жылдап мөмө беришет.

Таттуу кылып мамилени,
Табыгатты сүйөлү.
Көрктөндүрүп көчөлөрдү,
Кол кармашып жүрөлү.

31.03.2015

ЭНЕ МЭЭРИМИ
Обону: Абдурасул Юлдашев

Жашоого өмүр берген менин энем,

Балам деп түмөн түйшүк тарттың эчен.
Картайып калсаң дагы кайратың мол апаке...
Жүрөгүң согуп турат мага деген.

Кайырма:

Мээримин дүйнөдө жок күчтүү белем,
Мен үчүн миң толгонуп түйшүк жеген апакем.
Мээнетин актаганга таппай айла апаке,
Бейиш баскан таманыңа таазим этем.

Уюн саап сүтүн тартып коюп дайым,
Таң сүрүлүп ата элек наның бышчу.
Ойгонуп уйку сурап турган кезде апалап,
Каймак май дасторкондо даяр турчу.

Ысык нан буркураган жыты менен,
Колундан далай мага сунчу элең.
Эркелеп үзүп берчи күлчөсүн-деп апалап,
Тандырдын текчесинде турчу элем.

04.04.2014

МАЗМУНУ

Көктөмдө төгүлгөн сыр.....	3
Ата журтум ардагым	5
Кызгалдактуу талаалар.....	7
Кыргыз элим эне тилин кастарлайт.....	8
Студенттик кандай сонун курагың	9
Акын иним Сабыралы Абдукаримовго.....	10
Бир туугандарыма	11

Эне тилим-байлыгым.....	14
Бир кездеги отургузган көчөтүм.....	14
Пендени.....	16
Бир кызга.....	18
Окуучулук мезгилиңе көз ирмем.....	21
Медиктерге.....	23
Алтынай Нарбаевага.....	23
Кут болсун Ноорузун.....	24
Замирбек менен Авакан.....	25
Туулган күнгө.....	26
Лайлинин бүтпөс газалы.....	26
Ак шумкар кафесинде.....	28
Биз силерди сагындык».....	29
Милиция кызматкерлерине.....	29
Не келдиң.....	30
Ата-энемдин торколуу курагына.....	30
Ырлар болот сүйүп калган акынды.....	32
Сөздү убал кылбагын.....	32
Райканга.....	33
Акмөөргө.....	34
Ийгиликтүү инсандар.....	35
Миталип Мамытовго.....	36
Күтүп алсын.....	37
Аты сонун Аймончок.....	37
Жашоо өзү керемет.....	38
Сүйүүдөн танбайт жүрөгүм.....	38
Ата-энеме жана бир туугандарыма.....	39

Жолугушуу канимет.....	40
Урмат эжемдин туулган күнүнө	41
Кандай сонун жаш курак.....	43
Юбиляр.....	44
Жубайлар бар бактылуу.....	45
Нота жана музыка.....	49
Бийик жер.....	49
Төрт саптар.....	50
Эне төрөгөн эр азамат балдарды.....	51
Бугалча эжеге арналат.....	52
Эх, жаштык кез	54
Убакыт сенин устатың.....	55
Бүтүрүүчүлөрдүн ата-энелерине.....	56
Кыз узатуу	57
Эки жашка.....	57
Ак тоюнар кут болсун.....	58
Убакыт неге мынча ашыгасың?.....	59
Аял сыры.....	60
Нисратка.....	60
Ошол күнкү окуя.	61
Менин апам Райхан.....	66
Байчечекей.....	66
Куудулдарга арналат.....	67
Ооган ардагерлерине	68
Уюткулуу элденбиз	69
Жайлоо көркү	70
Жайлоо шаңы	71

Мугалимге.....	72
Бакча менен коштошуу	73
Бакча гимни	73
Кыргыз-Ата айылыбыз	74
Эстүү кыз болом	74
Улуу Жеңиштин 70 жылдыгына.....	75
Эрежени сактайлы	75
Шерине болду себепкер.....	76
Көксөгөн көз мончогум	77
Таалайым боз уланым	78
Табигатты сүйөбүз	79
Эне мээрими	80

Адабий көркөм басылыш

Мейликан ТАЙПОЛОТОВА

КӨКТӨМ ЫРЫ

Редактору Сабыралы Абдукаримов
Корректору Айжамал Таалайбек кызы
Дизейнери: Ыкбал уулу Элдияр
Калыпташтырган: Сонунбекова Айчүрөк
Тех.редактору: Тойчубаев Акылбек

Терүүгү 20.06.2015. Басууга 07.08.2015-жыл.
Кагаздын форматы 84x60. Буйрутма Нускасы 250.
Ош шаары., Курманжан Датка көчөсү.236